

สารบัญ

	หน้า
1. หลักการและเหตุผล	1
2. กรณีศึกษาการแก้ปัญหาสิทธิในที่ดินของชุมชน	3
2.1 บ้านต่อม พะเยา : กรรมสิทธิ์รวมหมู่	4
2.2 ชุมชนบ้านโป่ง เชียงใหม่ : ปฏิรูปที่ดินโดยชุมชน	4
2.3 บ้านห้วยอีค่าง เชียงใหม่ : การจัดการป่าชุมชนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ	4
2.4 บ้านม่อนบ่อชะะ เชียงใหม่ : จาก ส.ป.ก. สู่นิคมชุมชน	4
2.5 บ้านแม่ละนา แม่ฮ่องสอน : บ้านมั่นคงชนบท	5
2.6 บ้านศรีเตี้ย ลำพูน : ปฏิรูปที่ดินโดยชุมชน	5
2.7 สหกรณ์เครดิตยูเนียนคอกโคจำกัด สุรินทร์ : ออมทรัพย์ใต้ถุนที่ดิน	5
2.8 ป่ากำไลจาน สุรินทร์ : สิทธิทับซ้อนจากนโยบายรัฐบาล	5
2.9 บ้านชำผักหนาม ขอนแก่น : วัฒนธรรมชุมชนกับการจัดการที่ดิน	6
2.10 บ้านดาดฟ้า - ดงสระร้าน ขอนแก่น : จัดการที่ดินด้วยชนบประเพณี	6
2.11 บ้านเขาไต้ สุรินทร์ : ดำเนินพระสงฆ์ผู้สร้างป่าชุมชน	6
2.12 บ้านใหม่สุรินทร์ : ผลกระทบจากการออก นสล.	6
2.13 ป่าโคกหนองกุง-วังแสง ขอนแก่น : เครือข่ายป่า	7
2.14 บ้านโนนทราย สุรินทร์ : ผลกระทบจากเขื่อนราษีไศล	7
2.15 ป่าอาลอ - โดนแบน สุรินทร์ : ป่าทามริมน้ำ	7
2.16 ตำบลศรีสงคราม นครพนม : ชุมชนกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ	7
2.17 การช่วยเหลือด้านที่ดินแก่ผู้ประสบภัยพิบัติภัย (สึนามิ)	8
2.18 การแก้ไขปัญหาที่ดินโดย ศตจ. ปชช. ภาคใต้	8
2.19 บ้านสระพัง จังหวัดนครศรีธรรมราช : “ช้างคำ” นิคมชุมชน	9
2.20 เครือข่ายชุมชนฟื้นฟูเกาะลันตา จ.กระบี่	9
3. ภาพรวมการแก้ปัญหาสิทธิในที่ดินของแต่ละภาค	9
3.1 ภาคเหนือ	9
3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10
3.3 ภาคใต้	13
4. การใช้สิทธิชุมชนในการแก้ปัญหาเอกสารสิทธิที่ดินในระดับประเทศ	14
5. หลักเกณฑ์การได้มาซึ่งสิทธิในที่ดิน	15
6. วิธีการออกโฉนดตามประมวลกฎหมายที่ดิน	19
7. ข้อห้ามของการออกโฉนดที่ดิน	20
8. เอกสารสิทธิในที่ดินซึ่งออกตามความในกฎหมายอื่น	21

9. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิชุมชน	22
10. เปรียบเทียบสิทธิชุมชนเกี่ยวกับที่ดินในบางประเทศ	24
11. ข้อดีของการให้สิทธิชุมชนจัดการที่ดิน	27
12. นโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้แก่ชุมชน	28
13. สภาพข้อจำกัดของกฎหมายปัจจุบัน	31
14. แนวคิดทางเลือกของการมีกฎหมายรองรับเอกสารสิทธิชุมชน	32
14.1 ประเภทของที่ดินที่ชุมชนใช้ประโยชน์	32
14.2 ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดิน	33
14.3 ระบบการจัดการที่ดิน	33
14.4 ความต้องการสิทธิและเอกสารสิทธิในที่ดินของชุมชน	34
15. ทางเลือกของการแก้ไขปัญหา	36
16. ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	40
คณะผู้วิจัย	47